

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 58 1 Ἀπριλίου 2001

Ἀνθρώπινα Δικαιώματα: Χρήσης ἢ ἐπιλογῆς;

Τά ἀνθρώπινα δικαιώματα, ἔτσι, ὅπως βγαίνουν ἀπό τίς μανιφα-
τοῦρες τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν καί ἔτσι,
ὅπως διαφημίζονται στίς βιτρίνες τῶν
τηλεοράσεων μας καί στά παρδαλά μαγ-
καζίνα, τά κρεμασμένα στά κιόσκια,
εἶναι ἀγαθὰ πού παραχωροῦνται γιά

ἀπλή, τυποποιημένη χρήση ἢ προσφέρονται γιά ἐπιλογή; Ὅλα ὅσα ἐγγράφον-
ται στίς μεγάλες καί ἐντυπωσιακές Χάρτες τῶν δικαιωμάτων μας, πού τίς κα-
ταρτίζουν οἱ λίγοι, οἱ ἐξουσιαστές τῆς παγκοσμιοποιημένης σημερινῆς ἀνθρω-
πότητας καί οἱ βαρόνοι τῶν πολυεθνικῶν συγκροτημάτων τῆς ἐκμετάλλευσης,
εἶναι προτάσεις ἢ συμβουλές, πού ἀποδέχονται τόν ἔλεγχο, τό ζύγισμα καί τό κο-
σκίνισμα; Ἡ μᾶς μοιράζονται, ὅπως κατὰ τήν περίοδο τῆς Χιτλερικῆς Κατοχῆς
μᾶς μοίραζαν τό λούπινο ἀντί γιά ψωμί καί τό χαρουπόμελο ἀντί γιά ζάχαρι;

Στήν παγκοσμιοποιημένη σημερινή ἀγορά κυκλοφοροῦν οἱ ἴδιες τροφές, τά
ἴδια κακορραμμένα ρούχα τῶν πολυεθνικῶν, τά ἴδια τυποποιημένα καί ὑπο-
πτα προγράμματα ψυχαγωγίας καί διασκέδασης, τά ἴδια καλούπια σκέψης καί
ὀργάνωσης τῆς ζωῆς μας, τό ἴδιο, κλειστό σύστημα ἐλευθερίας, πού ἀμολᾷ τήν
καλούμπα στή βοσκή τῶν πολυεθνικῶν προϊόντων καί τήν μαζεύει, ὅταν ἀπλώ-
σουμε τό βλέμμα μακρύτερα ἢ ψηλότερα ἀπό τό συρματοπλεγμένο ὄριο.

Τό φαινόμενο εἶναι περίεργο. Φεύγεις ἀπό τήν πατρίδα σου, περιδιαβάξεις τήν
ἐνωμένη Εὐρώπη ἢ τήν Εὐρώπη, πού δέν καταδέχτηκε νά ἐνταχτεῖ στό κοι-

νό σχῆμα καὶ βλέπεις παντοῦ τὴν ὁμοιομορφία. Μακραίνεις τὸν ἄξονα τοῦ ταξιδιοῦ σου, φτάνεις στὴν ὑπερήφανη ἡγέτιδα δύναμη καὶ ἔχεις τὴν ἐντύπωση, πὼς δὲν ἄλλαξες πολιτιστική κοιτίδα καὶ πὼς δὲ συνάντησες ἄλλη πρόταση ζωῆς καὶ ἄλλα δείγματα ἀτομικῆς ἐλευθερίας. Ξενιτεύεσαι μακρύτερα καὶ διακρίνεις, πὼς καὶ ἐκεῖ ἔχει φτάσει τὸ τυποποιημένο ὕλικο καὶ πνευματικό φαγητό. Πὼς καὶ ἐκεῖ ἔχει γίνεи κάποια εἰσβολὴ δύναμης, πού ἰσοπεδώνει τὴν ἱστορία καὶ τὴν παράδοση καὶ τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν ἀτομικὴ πρωτοβουλία καὶ ἐπιβάλλει σταδιακά ἄλλα καὶ σταινικά τὴ θέληση καὶ τὰ προγράμματα τῆς ὑπερδύναμης καὶ τῆς υπερθέλησης.

Καὶ τὸ ἐρώτημα: Τὰ ἀτομικά μου δικαιώματα, ποῦ βρίσκονται; Ἀπὸ ποιά θυρίδα χορηγοῦνται; Σέ ποιο κλίμα λειτουργοῦν; Μὲ ποιο τρόπο ἐξασφαλίζονται; Οἱ διακηρύξεις εἶναι ἐντυπωσιακές. Οἱ ὑποσχέσεις μεγάλοστομες. Οἱ διαφημίσεις καταιγιστικές. Ἀλλὰ καὶ οἱ χειροπέδες διπλοκλειδωμένες. Δέν μᾶς δίνεται ἡ ἄνεση τῆς ἐπιλογῆς. Δέν μᾶς παραχωρεῖται τὸ δικαίωμα τῆς ἄρνησης. Πολύ περισσότερο, δέν μᾶς ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόρριψη. Ὅλοι μας νοιώθουμε, πὼς ἔχουμε σπρωχτεῖ πίσω ἀπὸ τὸ συρματόπλεγμα τῆς ὀργανωμένης ἐκμετάλλευσης. Μὲ ἀνοιχτές καὶ γεμάτες τίς ταῖστρες. Μὲ τὴν ἄδεια, νὰ καταβροχθίζουμε τὰ μεταλλαγμένα προϊόντα. Μὲ τὴν ὑποχρέωση νὰ ἀγοράζουμε τὰ πολὺπλοκα καὶ πανάκριβα ὀπλικά συστήματα. Καὶ μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ σκύβουμε τὸ κεφάλι καὶ νὰ βόσκουμε ἀποκλειστικά καὶ μόνο στὸ ὀριοθετημένο λιβάδι.

Μὰ, ἂν δέν μοῦ ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιλογή, ἂν δέν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ υἱοθετήσω ἓνα σχῆμα ἢ ἓνα προϊόν ἢ μιὰ πρόταση ζωῆς, γιατί τὰ βρίσκω ὅτι ἐξυπηρετοῦν τὴ βιολογική μου ὑπόσταση ἢ ὅτι καταξιώνουν τὴ μιὰ καὶ μοναδικὴ διέλευσή μου ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ τὴν ἱστορία, ποιά εἶναι ἡ φύση καὶ ποιο τὸ περιεχόμενο τῶν ἀτομικῶν μου δικαιωμάτων; Ἄν δέν μπορῶ νὰ περπατήσω ἔξω ἀπὸ τὸ γκέτο, νὰ πῶ ἄφοβα καὶ δίχως τὸν κίνδυνο τῆς περιθωριοποίησης, τὸ «ὄχι» μου στὴν κονσέρβα τῆς μηχανοποιημένης καὶ αὐστηρὰ ἐλεγχόμενης ζωῆς μας καὶ νὰ χαράξω τὸ δικό μου δρόμο, ἔτσι, ὅπως τὸν ὀραματίζομαι καὶ ὅπως τὸν λαχταρῶ, τότε οἱ δυνατοὶ τῆς γῆς γιατί μὲ προκαλοῦν, βάζοντας στά χέρια μου τὴ Χάρτα τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων;

Εἴτσι, ὅπως ἔχει διαμορφωθεῖ ἡ σύγχρονη ζωὴ, τὰ ἀτομικά δικαιώματα ἀποδεικνύονται φενάκη. Καραμέλα, γιὰ νὰ γλυκαίνει ἡ πικρία τῆς αἰχμαλωσίας. Ἡ ἐλευθερία μας ἀπλώνεται μόνο στὴ δυνατότητα τῆς χρήσης ὅλων τῶν ὕλικῶν καὶ τῶν ὑποτιθέμενων πνευματικῶν προϊόντων τῶν παραγόντων τῆς δύναμης καὶ τῆς τυραννίας. Δέν μᾶς ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιλογή.

Ατομικά δικαιώματα μέσα στὸ σκοτάδι τῆς δουλείας. Στὴν πειθαρχία τῆς ὑποταγῆς. Καὶ μὲ τὴν ἐπίδειξη τοῦ βούρδουλα τῆς καταπίεσης.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς χλιδῆς

αινόμενο ἐκφυλιστικό. Ἀπεμπλουτισμός τῆς δυναμικῆς, Ἀγιοπνευματικῆς ἐπισκοπικῆς ταπεινότητος καὶ προσφυγῇ στὰ πρότυπα τῆς ἀνατολικῆς ἡγεμονικῆς φαντασμαγορίας. Προδοσία ἀνοικτῇ καὶ προκλητικῇ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἥθους. Αὐτομόληση στό στρατόπεδο τῆς κοσμικῆς κενότητος.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ὁ πρῶτος στὶς εὐθύνες τῆς γνησιότητος, τό θεσμοθετημένο δείγμα γραφῆς γιὰ τοὺς λοιποὺς Ἐπισκόπους καὶ γιὰ τό σύνολο τῆς «ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος», στήν πασαρέλα τῆς ἐπίδειξης τοῦ μάταιου πλούτου καὶ τῆς προκλητικῆς εὐμάρειας. Ὁ «χειροτονημένος» ἀχθοφόρος τοῦ θυσιαστικοῦ μηνύματος τοῦ Σταυροῦ, ἀποκομμένος καὶ ἀποξενωμένος ἀπό τόν πτωχό Ἰησοῦ καὶ προσκολλημένος στήν ἀλαζονεία τῆς Χολλυγουντιανῆς χλιδῆς. Ὁ κρίκος τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς, τοῦ χρέους καὶ τῆς ἐμπειρίας, πού ἐνσωματώθηκαν στήν περιεκτικὴ φράση «ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ

πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνητεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἄστατοῦμεν...» (Α΄ Κορινθ. δ' 11), σέ εὐθεῖα στοίχιση μέ τό ἀρνητικό ὑπόδειγμα, πού ψυχογραφεῖται στόν παραβολικό λόγο τοῦ Κυρίου μας: «ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς» (Λουκ. ιστ' 19). Ὁ διάδοχος τῶν ἁγίων Πατέρων, πού ἀπεμπόλησαν θεληματικά τὴν κληρονομημένη πατρικὴ περιουσία, γιὰ νά ἀνηφορίσουν ἀδέσμευτοι στό Γολγοθᾶ τῆς προσφορᾶς, ἐξαρτημένος ἐπικίνδυνα ἀπὸ τὴ φιλοσοφία τοῦ πλούτου καὶ ἀπὸ τὴ μέθη τῆς φιλάρεσκης, ἐντυπωσιακῆς προβολῆς.

Ὁ Ἀθηνῶν Χριστόδουλος, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τῆς προαγωγῆς του στό ἀξίωμα τοῦ προκαθημένου, ἔδωσε τό στίγμα τοῦ παθιασμένου νεόπλουτου. Δέν μπόρεσε, ἴσως καὶ δέν προσπάθησε, νά κρύψει τὴν ἐνστικτώδη προσκόλλησή του στὰ εἰδῶλα τῆς χλιδῆς. Καὶ δέν ἐνεργοποιήθηκε, μέ πρόθεση νά δα-

μάσει τήν τάση τῆς περιφορᾶς καί στούς ἱερούς χώρους τῶν Ναῶν καί στά σαλόνια τῆς κοσμικῆς ἀναστροφῆς, τοῦ δίσκου τῆς ἐπαιτείας τῶν κολακευτικῶν λόγων καί τῆς ἀναγνώρισης τῆς πλασματικῆς ἀξίας τοῦ ἐξεζητημένου πλούτου. Οἱ ἐμφανίσεις του σκηνοθετήθηκαν μέ συνοδευτικά στοιχεῖα τά πανάκριβα ἄμφια, τά ἀμύθητης ἀξίας ἐγκόλπια, τά πολυτελέστατα αὐτοκίνητα, τά ἐξυπηρετικά ἐλικόπτερα, τό σπάταλο πάρε-δῶσε δώρων, τήν πλήρη ἐκκοσμίκευση τοῦ Θυσιαστηρίου καί τήν προβολή στίς κατάπληκτες λαϊκές μάζες ἐνός προφίλ κοσμικοῦ ἡγεμόνα, πού ἀναπαύεται στά χρυσάφια του καί ἀπολαμβάνει ἀνενόχλητος τίς ἀναθυμιάσεις τῶν ἀνελικρινῶν ἐγκωμίων.

Ἡ συμπεριφορά του ἐξέπληξε καί προβλημάτισε τόν κόσμο τῆς Ἐκκλησίας, πού ἐβλεπε νά ἐνθρονίζεται «ἐν τόπῳ ἁγίῳ» ἡ προκλητική, ἐξωτερική λαμπρότητα καί ἡ πομπώδης φαντασμαγορία τῶν ἡγεμόνων τῆς Ἀνατολῆς. Γραφίδες σοβαρές καί συνεσταλμένες ἔστειλαν μέ πόνο τό μήνυμα. Παρακάλεσαν τόν «Ἐπίσκοπο» Χριστόδουλο νά ἀποσπαστεῖ ἀπό τό κύκλωμα τῆς χλιδῆς καί νά εὐθυγραμμιστεῖ μέ τήν παράδοση τῶν Πατέρων τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὅμως, δέν εἰσακούστηκαν. Οἱ λόγοι τῆς κολακείας, πού ἐπινόησε τό ἁμαρτωλό ἀρχιεπισκοπικό περιβάλλον, γιά νά

ἀποσπάσει ἢ γιά νά κρατήσῃ τήν εὐνοια, ὑπερπλήρωσαν τήν ἀκοή καί τή πωμάτισαν. Καί ὁ «Ναπολέοντας» τῆς Ἐκκλησίας ἐξακολούθησε νά περπατάει ὡς «Ναπολέοντας».

Ἀπό τήν ἄλλη πτέρυγα, ἡ ἄρνηση, ἄρπαξε τήν εὐκαιρία καί ἄρχισε νά μετακινεῖ τόν ψόγο καί τή σάτυρα ἀπό τό χρυσοστόλιστο εἶδωλο τοῦ προκαθημένου Χριστοδούλου στό ἀγνό καί ἀνεύθυνο Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ἐφημερίδες ἄρχισαν νά καταχωροῦν ρεπορτάζ καί σκηνές, ἐμπλουτισμένες μέ φωτογραφίες, τῆς ἀσύμβατης μέ τήν ἐποχή μας ἀρχιεπισκοπικῆς χλιδῆς. Πληροφόρησαν τό λαό, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἔχει ἀδυναμία στά ἀκριβά αὐτοκίνητα καί πῶς φρόντισε νά κυκλοφορεῖ στούς δρόμους τῆς πρωτεύουσας ἐναλλάσσοντας τά πολυτελῆ ὀχήματα, γιά νά χαίρεται τίς πολλαπλές ἀνέσεις καί νά καθιερώνει, μέ τήν ἐπίδειξη, τήν ὑπεροχή του. Φωτογράφησαν τά πανάκριβα ἄμφιά του καί περιέγραψαν τήν γκαρνταρόμπα του, ὑπομνηματίζοντας, ὅτι ἡ καθεμιὰ ἀπό τίς πολυάριθμες ἀρχιερατικές στολές του στοιχίζει περισσότερο ἀπό 28.000.000 δραχμές. Καί ὅτι, ἂν προστεθεῖ στήν ἀξία τῆς χρυσοστόλιστης ἀμφίεσης καί ἡ ἀξία τῶν ἄλλων ἀξεσουάρ, τῆς μίτρας, τῶν ἐγκολπίων καί τῆς πατερίτσας, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος θά πρέπει, καθῶς ἀνεβαίνει τίς βαθμίδες τοῦ Θυσια-

στηρίου, γιά νά συναντήσει τό φτωχό καί γυμνό Σταυρωμένο Ἰησοῦ, νά εἶναι φορτωμένος μέ έξαρτήματα, πού κοστολογοῦνται πάνω ἀπό πενήντα ἑκατομμύρια δραχμές. Καί σά νά μήν ἔφταναν ὅλα αὐτά, προστέθηκαν καί οἱ πληροφορίες, ὅτι ἀποφάσισε νά δαπανήσει τετρακόσια ὁλόκληρα ἑκατομμύρια, γιά νά ἐπισκευάσει τήν ἀρχιεπισκοπική κατοικία, τήν ὁποία τήν εἶχε ἀνανεώσει ὁ προκατόχος του καί ἡ ὁποία ἦταν οἰκοδομημένη γιά τόν προκαθήμενο τῆς Ἐκκλησίας καί δέν ὑστεροῦσε σέ ἀνέσεις καί σέ πλοῦτο. Ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος τήν κατοικία αὐτή τήν εἶχε παραχωρήσει γιά τή στέγαση ἐκκλησιαστικῶν ὑπηρεσιῶν καί ὁ ἴδιος περιορίστηκε σέ ἓνα κελλί τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης. Καί ἀπό κοντά οἱ πληροφορίες γιά τήν πολυτελέστατη βίλλα, πού ἔχτισε στίς Νηές τοῦ Παγασητικοῦ κόλπου, γιά τίς πολυδάπανες ἐπισκέψεις του στίς ἐπαρχίες τῆς ἐλληνικῆς ἐπικράτειας, πού ἡ καθεμιᾶ ἀπομυζᾷ ἀπό τό ταμεῖο τῆς τοπικῆς Μητρόπολης περισσότερο ἀπό δέκα ἑκατομμύρια δραχμές, γιά τήν κάλυψη τῶν ἐξόδων τῆς διήμερης ἢ τριήμερης φιλοξενίας τοῦ κ. Χριστοδούλου καί τῆς συνοδείας του, γιά τά συχνά του ταξίδια στό ἐξωτερικό καί γιά τά ἐπίσημα γεύματα, πού προβάλλουν τόν «εὐωχούμενο» Ἀρχιεπίσκοπο στίς ὁδόνες τῶν τηλεοράσε-

ων, ἀλλά στεροῦν τή φτωχολογιά ἀπό τή μόνη παρηγοριά τῆς ἐκκλησιαστικῆς φιλάνθρωπης προσέγγισης καί παροχῆς τοῦ στοιχειώδους ὕλικου βοηθήματος.

Τό ἔκπληκτο πλῆθος παρακολουθεῖ, ἐπὶ τρία ὁλόκληρα χρόνια, τίς εἰκόνες στά τηλεοπτικά παράθυρα, διαβάζει τούς σχολιασμούς τῆς δημοσιογραφίας, συγκρίνει τό ἀρχιεπισκοπικό προφίλ μέ τίς προσωπικότητες τῶν ἐξαγιασμένων καί ἐξαῦλωμένων ἁγίων Πατέρων, ἀνιχνεύει καί τά σήματα τῶν καιρῶν, τήν καθολική ἀποστασιοποίηση τῶν ἀνθρώπων ἀπό τό πνεῦμα τῆς ἐπίδειξης καί τῆς χλιδῆς καί δοκιμάζει πικρία. Δέν εἶναι αὐτή ἡ ἐμφάνιση δείγμα λειτουργοῦ τῆς Ἐκκλησίας καί, μάλιστα, προκαθημένου.

Δέ θά ἀναφερθῶ, στατιστικά, στίς φυσιογνωμίες τῶν μεγάλων Πατέρων, πού κράτησαν τόν ἀποστολικό βηματισμό καί τόν δίδαξαν μέ εὐλάβεια καί στούς διαδόχους τους. Θά σημειώσω, μόνο, μιά ἔνδειξη, πού καλύπτει τή νεώτερη ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀπό τό 1830, ἀπό τότε, πού θεσπίστηκε τό Αὐτοκέφαλο τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας καί ἀνακηρύχτηκε ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν πρόεδρος τῶν Συνοδικῶν Σωμάτων, δηλαδή σέ μήκος χρόνου 170 ἐτῶν, ἀνέβηκαν στόν ἐπίζηλο αὐτό θρόνο πολλοί προκαθημενοί. Ἄλλοι μέ

περγαμηνές αξιόλογες γνώσεων και ήθους και μέ ικανότητες οργανωτικές, πού γονιμοποίησαν τόν ἐκκλησιαστικό ἀγρό και ἄλλοι μέ δεξιότητες ὑποβαθμισμένες, ἀλλά μέ φιλοδοξίες, πού ξεπερνοῦσαν τά ὅρια τοῦ ἀναστήματός τους. Κάνοντας ἀπό αὐτούς δέν ἔδειξε τόση δουλεία στό πάθος τῆς ἐπίδειξης και τῆς χλιδῆς, ὅση ὁ Χριστόδουλος. Ὁ μόνος, πού ξεπέρασε και τό κοσμικό ὀριοθέσιο τῆς ἀντρικῆς φιλαρέσκειας και χρυσολατρίας, ἦταν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῶν δεκαπέντε ἡμερῶν. Αὐτός δοκίμαζε ἱκανοποίηση, ὅταν μπορούσε νά ἐπιδείξει τά πανάκριβα ἀποκτήματά του. Τό ντεκόρ τῆς κατοικίας του και τά ἀμύθητη ἀξίας ἄμφιά του. Καί προσπαθοῦσε νά διατυμπανίζει πρὸς κάθε κατεύθυνση, ὅτι, κατὰ τή μέρα τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου Μητροπολιτικοῦ Μεγάρου, ἡ τότε βασίλισσα Φρειδερίκη, ἐντυπωσιασμένη ἀπό τόν πλοῦτο και τήν καλαισθησία τῆς διακόσμησης, τοῦ πρότεινε νά ἀνταλλάξουν τίς κατοικίες τους. Νά ἐγκατασταθεῖ αὐτός στό βασιλικό ἀνάκτορο και νά μετεγκατασταθεῖ ἐκείνη στό Μητροπολιτικό Μέγαρο. Αὐτός, ὅμως, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κρατήθηκε στό θρόνο μόνο γιά δεκαπέντε μέρες. Καί ἡ δόξα του ἔσβησε μαζί μέ τή φιλαρέσκειά του.

Τό περίεργο, ἴσως και τό ἀμάχητα τραγικό, εἶναι ὅτι ὁ σημερινός Ἀρχιεπίσκοπος ξεπέρασε σέ ἐπί-

δειξη χλιδῆς και αὐτόν τόν Ἀρχιεπίσκοπο τῶν δεκαπέντε ἡμερῶν. Ἐκεῖνος, γέννημα και θρέμμα ἄλλης ἐποχῆς, ἄφησε πίσω του τήν ἐντύπωση, πῶς δέν ἔφταναν οἱ κοσμικές φιλοδοξίες του ὡς τά ὀροθέσια τοῦ σημερινοῦ διαδόχου του. Ἴσως νά ἦταν τῆς αὐτῆς στάθμης, ἀλλά νά μήν πρόλαβε. Ἔτσι, τό φαινόμενο «Χριστόδουλος» μένει δίχως προηγούμενο στήν ἱστορία. Ὡραιοπάθεια, πού πνίγει τήν ἐσωτερικότητα. Ἐπίδειξη τοῦ «ἔχειν» και ἀποσιώπηση ἢ ἀπόκρυψη τοῦ «εἶναι». Προσπάθεια ἀνόδου στό βάθρο τῆς δημοτικότητας μέ τή μέθοδο τῆς γούνας τοῦ χότζα και προκλητική περιφρόνηση πρὸς τό πνευματικό «ἀξίωμα», ὅτι ἡ ἀγιότητα τοῦ βίου, μόνη αὐτή αἰχμαλωτίζει «*πάν νόημα εἰς τήν ὑπακοήν τοῦ Χριστοῦ*» (Β' Κορινθ. ι' 5).

Ἕνας ἀπό τοὺς φωτισμένους συγγραφεῖς τῆς πρώϊμης ἐκκλησιαστικῆς περιόδου, ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ἀντιμετωπίζει τή γυναικεία ὠραιοπάθεια τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἀριστοκρατίας μέ ἓνα πειστικό κείμενο, πού ἀντλεῖ ἐπιχειρήματα και ἀπό τή σοφία και ἀπό τήν πράξη τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἀλλά και ἀπό τά ἱερά κείμενα τῶν Ἀγίων Γραφῶν. Σημειώνει:

«*Λίθους δέ πελίους ἢ χλωρούς και τῆς ἀπεξενωμένης θαλάττης τά ἐκθράσματα και τῆς γῆς τά ἐκψήγματα μεираκιῶδές ἐστι τεθη-*

πέναι. ἐπὶ γάρ τά διαυγῇ τῶν λιθιδίων καὶ τὰς ἰδιαζούσας χροῖας ὑέλους τε ἴεσθαι ποικίλας οὐδέν ἄλλ' ἢ ἀνοήτων ἐστὶν ἀνθρώπων ὑπὸ τῶν πληκτικῇν ἐχόντων φαντασίαν ἐλκομένων. ταύτη καὶ τό πῦρ τὰ παιδία θεασάμενα φέρεται ἐπ' αὐτό τῇ λαμπρότητι ἀγόμενα, τῆς δέ ἐπαφήσεως τό ἐπισφαλές διὰ τὴν ἄνοιαν οὐ κατανενοηκότα. τοιοῦτο ταῖς ἡλιθίαις οἱ λίθοι γυναιξὶν περιδούμενοι τοῖς ὄρμοις καὶ τοῖς περιδεραιοῖς ἐγκατακλειόμενοι ἀμέθυστοι καὶ κεραυνῖται καὶ ἰάσπιδες καὶ τοπάζιον» (Παιδαγωγός Β' XII).

(Εἶναι παιδιακίστικο νὰ θαμπώνεται κανεῖς ἀπὸ τίς μαυριδερές καὶ τίς πρασινωπές πέτρες καὶ ἀπὸ τὰ ἐκθράσματα τῆς θάλασσας, πού ἀφήνει πίσω της ὅταν ὑποχωρεῖ καὶ ἀπὸ τὰ θρύμματα τῆς γῆς. Τό νὰ τρέχει κανεῖς σέ ἀναζήτηση τῶν διαυγῶν λιθιδίων καὶ τῶν γυαλιῶν, πού ἔχουν ποικίλα, ἰδιαίτερα, χρώματα, εἶναι χαρακτηριστικό τῶν ἀνοήτων ἀνθρώπων, πού ἔλκονται ἀπὸ ὅσα πράγματα ἔχουν ἐντυπωσιακὴ ὄψη. Ἡ ἐντυπωσιακὴ ὄψη ἐπηρεάζει καὶ τὰ παιδία, πού ὅταν βλέπουν τὴ φωτιά, ἐλκύονται ἀπὸ τὴ λάμψη, ἐνῶ δὲν ὑποψιάζονται τό ἐπισφαλές τῆς προσέγγισης, ἐπειδὴ τοὺς λείπει ἡ νοημοσύνη. Αὐτό συμβαίνει καὶ μέ τίς ἡλίθιες γυναῖκες, πού κρεμοῦν στό λαιμό ἀλυσίδες μέ πέτρες καὶ περιδέρια, τὰ ὅποια περιέχουν ἀμέθυστους

καὶ κεραυνῖτες καὶ ἰάσπιδες καὶ τοπάζια).

Στὴ σπονδύλωση τῶν ἐπιχειρημάτων του ὁ σοφὸς ἐκκλησιαστικὸς συγγραφέας ἐπιστρατεύει καὶ ἓνα περιστατικό μέ κύριο πρόσωπο τὸν ἀρχαῖο ζωγράφο Ἀπελλῆ. Ἀφηγεῖται:

«Ἀπελλῆς ὁ ζωγράφος θεασάμενός τινα τῶν μαθητῶν Ἑλένην (ὀνόματι) πολύχρυσον γράψαντα ὦ μεράκιον, εἶπεν, μὴ δυνάμενος γράψαι καλὴν πλουσίαν πεποιήκας. τοιαῦται τοῖνυν Ἑλένη αἱ νῦν εἰσι γυναῖκες, οὐ καλαὶ γνησίως, πεπλασμένοι δέ πλουσίως».

(Ὁ Ἀπελλῆς ὁ ζωγράφος, ὅταν εἶδε κάποιον ἀπὸ τοὺς μαθητές του, πού τὸν ἔλεγε Ἑλένα νὰ ἔχει ζωγραφῆσει μιὰ γυναῖκα, στολισμένη μέ πολλά χρυσά, εἶπε: ὦ μεράκιο, ἐπειδὴ δὲν μπόρεσες νὰ τὴ ζωγραφίσεις καλὴ, τὴν ζωγράφισες πλούσια).

Ἄν αὐτές τίς κρίσεις διατύπωσε καὶ μᾶς κληροδότησε ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς γιὰ τὴ γυναικεῖα φιλαρέσκεια καὶ τό γυναικεῖο καλλωπισμό, πού ξεπερνοῦν τὰ ὅρια τῆς εὐπρέπειας καὶ τῆς σοβαρότητας, τί θὰ ἔλεγε, ἂν βρισκόταν στὴ δυσάρεστη θέση νὰ ἀντιμετωπίσει μιὰ ἄμετρη τάση γιὰ καλλωπισμό ἐκ μέρους τῶν ἀντρῶν; Καὶ τί θὰ ἔγραφε, ἂν αὐτὴ τὴν τάση, τῆς περιφρόνησης τοῦ κάλους τῆς ψυχῆς καὶ τῆς καταφυγῆς στὸν ἐξωτερικὸ στολισμό, τὴ συναντοῦσε σέ λει-

τουργούς του Θυσιαστηρίου; Καί, κάτι ακόμα περισσότερο: Τί θά σημείωνε, ἂν τό ἐκφυλιστικό αὐτό φαινόμενο τό συναντοῦσε σέ Ἐπισκόπους, πού ἀντί νά ἐμφανίσουν τό γυμνό πρόσωπο τῆς ἀπόλυτης εἰλικρίνειας, τό πρόσωπο τῆς συντριβῆς καί τῆς μετάνοιας μπροστά στό Σταυρωμένο Κύριο, ἐμφανίζουν, *urbi et orbi*, τό πλουμισμένο εἶδωλο τῆς ἀνθρώπινης ματαιότη-
τας;

Αὐτή τή βασική διάκριση ἀνάμε-
σα στήν καλωσύνη, πού εἶναι μύρο
τῆς καλλιεργημένης καί τῆς ἐξαγια-
σμένης ψυχῆς καί τῆς ὠραιότητας,
πού μπορεῖ νά εἶναι τεχνητή ἐπικά-
λυψη τῆς κακότητος καί τῆς βαρβα-
ρότητας, δέν μπόρεσε νά τήν κατα-

νοήσει καί νά τήν ἀξιοποιήσει ὁ
Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος. Λει-
τουργός τῆς Ἐκκλησίας, διάδοχος
τῶν ἁγίων Πατέρων, λησμόνησε
πῶς ὁ Ἐπίσκοπος ἐπιβάλλεται μέ
τόν πνευματικό του πλοῦτο, μέ τήν
καλωσύνη του, μέ τήν αὐθεντικότη-
τα τοῦ ἡθους του, μέ τή διάφανη
προσήλωσή του στό θεῖο θέλημα
καί στούς Ἱερούς Κανόνες τῆς Ἐκ-
κλησίας. Πίστεψε, πῶς μπορεῖ νά
ἐπιβληθεῖ καί νά ἀναγνωριστεῖ ὡς
δυναμική φυσιογνωμία, ἂν πα-
ρουσιάζει ἓνα καλοστολισμένο
εἶδωλο. Μέ πολύ χρυσάφι. Καί μέ
πολύ περισσότερη ἔπαρση.

Καί, δυστυχῶς, ἀπέτυχε.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Πάπα-Γιάννη

Εἶχα τήν ἀπορία, τί ρόλο βαράει αὐτός ὁ ρα-
σοφόρος, πού στέκεται πάντοτε πίσω ἀπό
τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο, ὅπου καί
ἂν βρίσκεται. Καί ρώτησα. Ξέρεις τί μοῦ ἀ-
πάντησαν; Εἶναι, μοῦ εἶπαν, ἡ ἀνοιχτή «ταυ-
τότητα» τοῦ Μακαριωτάτου.

Φιλικά
Παπα-Γιώργης

ΜΕΤΑΘΑΝΑΤΙΑ ΔΙΚΑΙΩΣΗ

Ορίσματα περιστατικά, πού ήλθαν στο φῶς τῆς δημοσιότητας, μᾶς ἐπιβάλλουν τὴν ἐπάνοδο στὴ θλιβερή ἱστορία τοῦ περίφημου ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος. Νά ξαναβρεθοῦμε καί πάλι στὴν ἀφετηρία του καί νά ἀκολουθήσουμε τὴ μακρά πορεία του σέ ὅλη τὴν ὑπερεικοσιπενταετὴ περίοδο, πού φθάνει μέχρι τὶς ἡμέρες μας. Μιᾶμε γιὰ τὸ γνωστό θέμα τῶν δώδεκα Ἀρχιερέων, τοὺς ὁποίους ἡ τότε ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση, συνεπικουρούμενη καί ἀπὸ τὶς αὐθαιρεσίες τῆς τότε δικτατορικῆς κυβερνήσεως, ἐκήρυξε «ἐκπτώτους» ἀπὸ τὶς μητροπολιτικὲς τοὺς ἔδρες, μέ βάση τὶς συντακτικὲς καί μόνο πράξεις, χωρίς καμμία κατηγορία καί χωρίς καμμία κανονικὴ διαδικασία. Στερήθηκαν ἀκόμη ἀπὸ τὴν τότε ἐκκλησιαστικὴ διοίκηση καί αὐτῶν τῶν τίτλων τῶν Μητροπόλεων, τὶς ὁποῖες μέχρι τῆς ἐκπτώσεώς τοὺς διαποίμειναν, καί ἀντ' αὐτῶν τοὺς ἀπονεμήθηκαν τίτλοι καί προσωνύμια, τὰ γνωστά «παρτσούκλια», τὰ ὁποῖα, προφανῶς κατεχόμενοι ἀπὸ αἴσθημα ἐντροπῆς, δέν ἐπρόφεραν ποτέ οὔτε καί ἐκεῖνοι, πού τὰ ἐφεύραν.

Οἱ τότε, οἱ μετέπειτα καί οἱ σήμερα διοικοῦντες τὴν Ἐκκλησίαν, μετὰ τὴν ὁλοκλήρωση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ αὐ-

τοῦ ἐγκλήματος τοῦ σφαγιασμοῦ τῶν δώδεκα Ἀρχιερέων οὐδόλως ἐνδιαφέρθηκαν γιὰ τὴν ἀναθεώρησή του. Μεθοδεύσεις καί τεχνάσματα, ἐκ τοῦ πονηροῦ «παρασκηνίου» προερχόμενα, περιέπλεκαν ὅλο καί περισσότερο τὸ ὅλο ζήτημα, τὸ ὁποῖο δυστυχῶς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας καί μέ τὴ σημερινὴ ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία ἐνταφιάσθηκε γιὰ ἄλλη μιά φορά, παρὰ τὶς περὶ τοῦ ἀντιθέτου «προεκλογικὲς» ὑποσχέσεις καί διακηρύξεις τοῦ σημερινοῦ προκαθημένου.

Τὰ χρόνια ὁμως πέρασαν. Ὁκτώ ἀπὸ τοὺς ἀδίκως σφαγιασθέντες Μητροπολίτες, καταξιωθέντες στὴ συνείδηση τοῦ πιστοῦ λαοῦ μέ τὴ μεγάλη πνευματικὴ τους προσφορά ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια τῆς προσωπικῆς τους περιπέτειας, ἔχουν ἤδη ἀπέλθει ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Ἄλλοι δύο ἔκαναν τὶς δικές τους ἐπιλογές, ὀρθές ἢ ὄχι ὁ Θεός θά τὸ κρίνει. Καί ἔμειναν μόνοι ἀγωνιζόμενοι οἱ δύο τελευταῖοι. Ὁ ἀκούραστος καί ἀνύστακτος ἱεραπόστολος τῆς ἀγάπης, ὁ Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντῖνος καί ὁ ὁμοιοπαθὲς συνεπίσκοπός του, ὁ Ἀττικῆς Νικόδημος. Ἀκαμπτοί καί ἀσυμβίβαστοι σὲ ἀρχές τοὺς καί σὲ ὑπαγορεύσεις τῆς ἀρχιερατικῆς τοὺς συνειδήσεως, συνεχίζουν τὸν ὠραῖο ἀγῶνα «ἐν μαρ-

τυρίω καί ἐν μαρτυρίᾳ», ὅχι γιὰ τὴν προσωπικὴ τους δικαίωση, οὔτε γιὰ τὴν ἀπόκτηση τίτλων καὶ ἀξιωμάτων, παρά γιὰ ἓνα καὶ μόνο σκοπό. Καί ὁ σκοπὸς αὐτός, πρέπει νὰ τονισθεῖ καὶ πάλι γιὰ νὰ γίνεи ἀπόλυτα κατανοητό ἀπὸ ὅλους καὶ νὰ παύσουν οἱ κακόβουλες παρερμηνεῖες καὶ παρεξηγήσεις, ἐστιάζεται ἀποκλειστικά καὶ μόνο στὸν ἔλεγχο τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως γιὰ τὴ θάναυση ἐκτροπῇ ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ τάξη μέ τὴ δημιουργία καὶ τὴ συντήρηση τοῦ προβλήματος καὶ γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς κανονικότητος στό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ πρωταγωνιστές αὐτῶν τῶν γεγονότων ποτέ, μά ποτέ, δέν διατύπωσαν σοβαρό θεολογικὸ καὶ ἐκκλησιαστικὸ λόγο γιὰ νὰ δικαιολογήσουν καὶ νὰ πείσουν τὸν πιστὸ λαό, γιὰ τὸ μεγάλο ἀτόπημα, πού διέπραξαν σέ βάρος ἐντίμων ἀδελφῶν τους ἐπισκόπων. Ἐνα ὅμως μεγάλο τμήμα τῆς Ἱεραρχίας ποτέ δέν συμβιβάσθηκε μέ αὐτές τίς μεθοδεύσεις. Ἀναγκαστικῶς τίς ἀποδέχθηκε καὶ παθητικῶς τίς ἀνέχθηκε. Δέν εἶχαν ὅμως οἱ Ἱεράρχες αὐτοὶ οὔτε τὸ σθένος οὔτε καὶ τὴ γενναιότητα νὰ διακηρύξουν μεγαλοφώνως τὴν πίστη τους στό μέγεθος τῆς ἐκτροπῆς καὶ τῆς ἀδικίας καὶ νὰ ζητήσουν, ὅταν πλέον εἶχε παρέλθει ἡ περίοδος τῆς ὀξύτητος καὶ τῆς συγχύσεως, τὴν ἄμεση θεραπεία μέ τὴν ἀποκατάσταση ὅλων τῶν διωχθέντων. Ὅλων, καὶ τῶν δώδεκα, «ζώντων καὶ τεθνεώτων».

Αὐτὴ ἦταν μία σύντομη ἀναδρομὴ στό πρόβλημα, στήν ὁποία μᾶς «ἀνάγκασαν» νὰ ἐπανέλθουμε ὀρισμένα

πρόσφατα περιστατικά. Καὶ τώρα στό προκείμενο. Τελευταία, εἶδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος δύο ἐκδόσεις, πού ἀναφέρονται σέ δύο «τεθνεῶτες» Ἱεράρχες ἀπὸ τὴ χορεία τῶν Δώδεκα. Ἀναφέρονται οἱ συγγραφεῖς μέ λαμπρές πράγματι περιγραφές στήν πνευματικότητα, τὸ ἥθος, τὴ μεγάλη προσφορά καὶ τὴν ἀγία θιοτή τῶν δύο μακαριστῶν Ἀρχιερέων. Καὶ ὁ νέος ἀναγνώστης, πού δέν εἶχε τὴν εὐκαιρία καὶ τὸ προνόμιο νὰ γνωρίσει ἀπὸ κοντὰ τὰ μεγάλα αὐτὰ πνευματικά ἀναστήματα, μέ τὴν ἀνάγνωση τῶν πονημάτων αὐτῶν θὰ ἐκδηλώσει ἔντονα τὸ θαυμασμό του γιὰ τοὺς δύο αὐτοὺς ἀγίους Ἀρχιερεῖς καὶ εὐλογα θὰ διερωτηθεῖ: Μά πῶς συμβιβάζονται ὅλα ὅσα ἱστοροῦνται ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς γιὰ τὴν ἀγιότητα τοῦ βίου τους, μέ τίς τόσο ἄδικες ἐπιθέσεις καὶ διώξεις, πού ὑπέστησαν ἀπὸ τὴ διοικοῦσα Ἐκκλησία; Καὶ στήν ἀπορία του αὐτὴ ὁ ἀναγνώστης τῶν κειμένων δέν ἔχει ὀλοκληρωμένη καὶ ἀκριβὴ ἀπάντηση. Ἐδῶ οἱ συγγραφεῖς αὐτῶν τῶν ἐκδόσεων ὑποπίπτουν, σέ κάποια σοβαρὴ παράλειψη. Ἀναφερόμενοι στίς «ἄδικες διώξεις» τῶν Ἀρχιερέων, τῶν δύο ἀλλὰ καὶ τῶν δώδεκα, δέν ἐπιθυμοῦν νὰ εἰσέλθουν στήν οὐσία τοῦ προβλήματος. Δέν χαρακτηρίζουν εὐθέως καὶ εὐθαρσῶς τίς πράξεις τῶν ἐκπτώσεων ὡς τὸ σοβαρότερο ἐκκλησιαστικὸ ἔγκλημα τοῦ περασμένου αἰῶνα, γιὰ τὴ διάπραξη τοῦ ὁποίου τὴν εὐθύνη φέρει ἀποκλειστικά καὶ εἰς ὀλόκληρον ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἡγεσία. Δέν τὸ προβάλλουν ὡς πρόδηλη ἐκτροπὴ ἀπὸ τὴν κανονικὴ τάξη καὶ ἀπὸ

ὅσα ἐπιβάλλουν οἱ ἱεροὶ Κανόνες. Δέν τονίζουν ὡς πρωτόγνωρο ἐκκλησιαστικό γεγονός ὅτι οἱ ἐκδιωχθέντες Ἱεράρχες δέν μετεῖχαν σέ καμμία διαδικασία, ἀλλά τό πρῶτον πληροφορήθηκαν τίς βίαιες ἀπομακρύνσεις τους ἀπό τίς ἐκπομπές τότε τοῦ ραδιοφώνου. Δέν ἐπισημαίνουν τό παράδοξο ὅτι πολλοί ἀπό αὐτούς, πού μετέπειτα τοὺς ἔδιωξαν ὡς ἀντικανονικούς, ἦταν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἐξέλεξαν ὡς Μητροπολίτες, τοὺς ἐχειροτόνησαν καί τοὺς ἐγκατέστησαν «δόξη καί τιμῇ» στίς ἔδρες τους καί ἐπὶ πλέον ἦταν ἐκεῖνοι, πού κατ' ἐπανάληψη τοὺς προσκαλοῦσαν στίς ἑορτές καί πανηγύρεις τῶν ἐπαρχιῶν τους καί μετεῖχαν σέ κοινές ἀκολουθίες. Δέν στιγματίζουν τήν ἀπαράδεκτη διαιώνιση αὐτῆς τῆς ἀντικανονικῆς τάξεως, ἡ ὁποία ὑφίσταται καί σήμερα γιά ὅλους καί ἡ ὁποία μάλιστα τοὺς κοιμηθέντες ἀκολουθεῖ καί πέραν τοῦ τάφου. Καί τέλος δέν καυτηριάζουν καί δέν χαρακτηρίζουν ὡς ἀντικανονική τήν «κατάληψη» τῶν ἐπίμαχων Μητροπόλεων ἀπό τοὺς συγκεκριμένους ἀντικαταστάτες τους. Ἀλλά θά πρέπει νά ἐπισημανθεῖ τοῦτο. Ὅταν ἀναφερόμεθα στό μεγαλεῖο καί τή θιοτή ἀγίων μορφῶν Ἐπισκόπων, πρωτίστως καί κυρίως ἀναφερόμεθα, ὅπως ἄλλωστε αὐτό πράττουν καί οἱ συναξαριστές τῶν ἀγίων τῆς Ἐκκλησίας μας, καί στά συγκεκριμένα περιστατικά τῶν διώξεων καί στά πρόσωπα ἐκεῖνα, πού προκάλεσαν ἢ συντήρησαν ἢ ἀνέχθηκαν τίς διώξεις ἢ συνέπραξαν σ' αὐτές. Διότι ἂν αὐτά τά περιστατικά δέν τά καταγράψουμε, ὅπως ἀκριβῶς

συνέβησαν καί σκοπίμως τά παραλείψουμε, δέν εἴμεθα ἀντικειμενικοί καί εἰλικρινεῖς ἱστορικοί τῶν γεγονότων.

Ἀλλά θά πρέπει νά ἐπισημάνουμε καί ἓνα ἄλλο, ἀπόλυτα συναφές, περιστατικό. Σέ κάποια ἀπό τίς Μητροπόλεις, πού ἐπληρώθησαν μετά τίς «βίαιες» (ὁ χαρακτηρισμός εἶναι τοῦ Μακαριωτάτου) ἀπομακρύνσεις τῶν Δώδεκα Μητροπολιτῶν, ὁ ἀντικαταστάτης τους Μητροπολίτης ἔχει στήσει προτομή γιά νά τιμῇ τόν ἀντικανονικῶς διωχθέντα προκάταχό του. Ἡ ἐνέργεια ὁμως αὐτή θά πρέπει νά χαρακτηριθεῖ τουλάχιστον ὡς ἀντιφατική. Καί τοῦτο γιά τόν ἀπλό λόγο ὅτι ἀνδριάντες καί προτομές στήνουμε γιά ἐκείνους, τοὺς ὁποίους θεωροῦμε «κατ' ἀμάχητο τεκμήριο» ὡς μεγάλες καί ἐξαιρετικές προσωπικότητες, μέ μεγάλη προσφορά, ἄξιες καθολικῆς τιμῆς καί παντός ἐπαίνου. Μά ἂν ὡς τέτοια προσωπικότητα ἀναγνώριζε ὁ ἐν λόγῳ Δεσπότης τόν προκάταχό του, πού ἐκδιώχθηκε «βιαίως» ἀπό τή Μητρόπολη (καί ἡ τοποθέτηση τῆς προτομῆς ἀποτελεῖ πανηγυρική ὁμολογία αὐτῆς τῆς ἀναγνώρισεως), τότε πῶς δέχθηκε ὁ ἴδιος νά καταλάβει τήν ἔδρα Ἱεράρχου τέτοιου πνευματικοῦ ἀναστήματος καί μάλιστα μέ ἀνορθόδοξες διαδικασίες; Τό σχῆμα, ὅπως θά μᾶς ἔλεγαν καί οἱ ἀσχολούμενοι μέ τή φιλολογία, εἶναι κάπως δξύμωρο.

Ὅλα αὐτά, πού ἱστορήθηκαν, μᾶς προβληματίζουν σοβαρῶς καί μᾶς ἐμβάλλουν σέ μελαγχολικές σκέψεις. Ἄς ἐπαναθεωρήσουμε τά κακῶς κείμενα, ὅσο ὑπάρχει καιρός.

ΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΡΙΠΕΣ

Έμπρός, μάρς...

Εἴμαστε καί μεῖς ὅλοι, οἱ ἀγράμματοι, στουρνάρια, ἀλλά, φαίνεται, πῶς ὑπάρχουν καί μερικά ἄλλα στουρνάρια, πού ἐμφανίζονται καί ὡς γραμματισμένα.

Δέν μπορῶ νά γνωρίζω ὅλες τίς γωνιές, πού φιλοξενοῦν τέτοια ἀπελέκητα στουρνάρια. Ἀλλά μπορῶ νά σᾶς βεβαιώσω, πῶς ἀνακάλυψα μιὰ τέτοια γωνιά. Καί αὐτή εἶναι ἡ Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν.

Θά σᾶς τά διηγηθῶ ὅλα, ἀπό τήν ἀρχή, γιά νά μή νομίζετε, πῶς ξεπερνᾶω τά ὅρια τῆς ἀγραμματοσύνης μου καί ἀδικῶ κάποιον ἀπό κείνους, πού ξέρουν τά πολλά τά γράμματα καί ἔχουν τήν ἱκανότητα νά γράφουν καί στίς ἐφημερίδες καί νά διαφωτίζουν καί νά πληροφοροῦν καί ὅλους ἐμᾶς, τήν πλεμπάγια.

Διάβασα, πού λέτε στήν ἐφημερίδα-πρίν ἀπό τή γιορτή τοῦ Εὐαγγελισμοῦ-πῶς κατὰ τή μέρα τῆς μεγάλης, πού γιορτάζουμε τά δύο γεγονότα, τήν ἐπίσκεψή τοῦ Ἀγγέλου στήν Παναγία μας καί τήν ἀπελευθέρωση τῆς σκλαβωμένης πατρίδας μας, ὁ Μακαριώτατός μας θά ἐπιτελέσει μιὰ μεγάλη καί ἱστορική ἀποστολή. Θά εἶναι «τελετάρχης *“τιμῆς ἔνεκεν ἐν ἀπουσίᾳ”* στήν παρέλαση τῆς 25ης Μαρτίου στήν 5η Λεωφόρο τῆς Νέας Ὑόρκης».

Τελετάρχης καί «ἐν ἀπουσίᾳ», μοῦ φάνηκαν δύο πράγματα, πού δέν συνταιριάζονται. Ἄν εἶναι τελετάρχης, πρέπει νά εἶναι παρών, σκέφτηκα. Καί ἂν δέν μπορεῖ νά εἶναι παρών, γιά τόν ἕνα ἢ τόν ἄλλο λόγο, τότε δέν εἶναι τελετάρχης. Αὐτό λέει ἡ δική μου λογική, τό δικό μου μικρό μυαλό.

Γεμάτος ἀπορία ἔτρεξα-ποῦ ἄλλου;- στόν Παπα-Γιάννη.

-Δέν μοῦ λές, παπα-Γιάννη, πῶς θά

εἶναι τελετάρχης «ἐν ἀπουσίᾳ», ὁ Ἀρχιεπίσκοπος; Μήπως, ἄραγε, ὁ ποιμενάρχης μας εἶναι πνευματιστής καί θά βρίσκεται στή Νέα Ὑόρκη τό πνεῦμα του, τή στιγμή, πού ὁ ἴδιος θά βρίσκεται στήν Ἀθήνα;

Παραλίγο νά μέ βρίσει ὁ παπάς.

-Τί εἶναι αὐτά, πού λές, ἀγράμματε; Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μέντιουν; Αὐτό, πού λές, εἶναι βλαστήμια. Νά μήν τό ξανακούσω ἀπό τό στόμα σου.

-Ἐμ τότε; Γιά νά εἶναι τελετάρχης δέν πρέπει νά εἶναι ἐκεῖ; Νά φορέσει ὅλα τά στολίδια του καί τά ἐξαρτήματά του καί νά πηγαίνει μπροστά, ὡς μοναδικός ὁδηγός ὅλων τῶν ἄλλων καί ὡς προσωπικότητα, πού θά τιμᾶται καί θά διακρίνεται καί θά συγκεντρώνει τά βλέμματα καί τήν προσοχή καί τά χειροκροτήματα τοῦ φορτωμένου καί φορτισμένου μέ ἐνθουσιασμό πεζοδρομίου; Ἀμα εἶναι ἀπών, πῶς θά γίνουν ὅλα αὐτά; Πῶς θά παρελάσει; Πῶς θά τιμηθεῖ; Πῶς θά χειροκροτηθεῖ;

-Βάζεις πολλά ἐρωτηματικά, πού ἐγώ δέν εἶμαι σέ θέση, οὔτε καί ἔχω τήν ἀρμοδιότητα νά σοῦ ἀπαντήσω. Ἀμα θέλεις ἀκριβεῖς πληροφορίες καί ἐρμηνεῖς τῆς εἰδησης, πού δημοσιεύτηκε στήν ἐφημερίδα, νά πᾶς στήν Ἀρχιεπισκοπή καί νά ρωτήσεις τό δημοσιογράφο, πού δίνει τά δελτία εἰδήσεων. Ἐγώ, θά σοῦ δώσω μιὰ ἀπάντηση, ἀλλά, πού δέν εἶναι ἐξακριβωμένη. Εἶναι ἀπλή ὑπόθεση.

Τόν κύτταξα καί περίμενα. Ἐκεῖνος συνέχισε:

-Νά, Τή μέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ὁ Χριστόδουλος δέ θά πάει στή Νέα Ὑόρκη. Ἔτσι θά ἐπαληθευτεῖ τό πρῶτο στοιχείο. Ἡ ἀπουσία. Τώρα, γιά τό δεύτερο. Ὑποθέτω, πῶς αὐτή τή μεγάλη μέρα ὁ Ἀρχιεπίσκοπός μας θά φορέσει ὅλα τά ἐγκόλπιά του, τά καλύτερα καί ἀκριβότερα, θά πάρει στό ἕνα του χέρι τή μπαστούνια του καί στό ἄλλο ἕνα ὀλομέταξο ἑλληνικό σημαία καί θά ἀρχίσει νά παρελαύνει στό δωματίό του. Ἐμπρός, μάρς... Ἐπάνω-κάτω. Καί πάλι τήν ἴδια διαδρομή. Πλάι του θά βρίσκονται

ὁ δημοσιογράφος τῆς «αὐλῆς», ὅπως πιά εἶναι γνωστός, ὁ διάκος μέ τήν ἴδια ὁμάδα αἵματος καί κάμποσοι ἄλλοι καί θά χειροκροτοῦν. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, τελετάρχης, θά περπατάει ὑπερήφανος, καμαρωτός καί θά δοξάζει, μέ τήν παρέλασή του, τό ἡρωικό γένος τῶν Ἑλλήνων. Καί οἱ κομπάρσοι θά χειροκροτοῦν τόν τελετάρχη, πού, γενναῖος, ἀλύγιστος, θά στέλνει στήν ἀμερικάνικη ἡπειρο καί σ' ὁλόκληρο τόν κόσμο τό μήνυμα τῆς νίκης καί τῆς λευτεριᾶς.

Σταμάτησε ἐκεῖνος νά διηγεῖται. Σταμάτησα καί ἐγώ, ἀποσβολωμένος. Κάπως καλά εἶχα καταλάβει, ὅτι ἡ εἰδήση, πού πέ-
ρασε στήν ἐφημερίδα, ἦταν μιά μαπαρούφα.

Τόλμησα καί ρώτησα:

-Καί γιατί ἔγραψε αὐτή τή βλακεία ὁ δημοσιογράφος; Δέν ἤξερε, ὅτι θά γίνει ρεζίλι;

-Ἐμένα ρωτᾷς; ἀπάντησε ὁ παπα-Γιάννης. Ρώτησε τόν ἴδιο. Ἐγώ ὑποφιάζομαι καί αὐτό τό λέω μέ κάθε σοβαρότητα-ὅτι ὅλοι αὐτοί, πού ἀποτελοῦν τό περιβάλλον τοῦ Χριστόδουλου, ἀντιμετωπίζουν ἕνα μεγάλο πρόβλημα. Ὁ προϊστάμενός τους, ὕστερα ἀπό τίς ἀλλεπάλληλες γκάφες του καί ἐξ αἰτίας τῆς καθολικῆς κατακραυγῆς, ἔχει πέσει σέ μελαγχολία. Καί προσπαθοῦν νά τοῦ κάνουν ἐνέσεις κουράγιου. Νά, ὁ Χριστόδουλος, στή συγκεκριμένη περίπτω-
ση, πρέπει νά τά ἔβαφε μαῦρα, πού δέν κα-
τάφερε νά πάει στή Νέα Ὑόρκη καί νά εἰσ-
πράξει, ἀπό πρῶτο χέρι, τά ροδοπέταλα καί τά χειροκροτήματα. Τουλάχιστον, θά σκέ-
φτηκε ὁ κόλακας δημοσιογράφος του, ἅς
ἔχει τήν παρηγοριά, πώς εἶναι τελετάρχης
«ἐν ἀπουσίᾳ». Ἐτσι, γιά νά γλύφει τήν κα-
ραμέλα. Ἄλλο, πού γελάει ὁ κόσμος.

Ἀπό αὐτά, πού μοῦ εἶπε ὁ παπα-Γιάννης, ἐσεῖς τί βρίσκετε αὐθεντικό, δέν ξέρω. Ἐγώ, πάντως τά πῆρα ὅλα μέσα μου. Καί ὅπου γίνεται λόγος γιά τό θέμα αὐτό, τά διηγούμαι. Καί, νά σᾶς πῶ καί τό μυστικό μου, τά διηγούμαι μέ τήν ὑπερηφάνεια, ὅτι ξέρω πολύ καλά τά πράγματα. Τά ἀκουσα ἀπό παπά, ὑφιστάμενο τοῦ Χριστόδουλου.

Ὁ Νεωκόρος

Χρυσοστομικές ἐπιστημάνσεις

Ἐξορία: Πανδοχεῖο ἀγάπης.

«Ὁ δεσπότης μου Σώπατρος, ὁ τῆς Ἀρμενίας ἄρχων, Ἀρμενίας ταύτης ἐν ἡ-
νῦν ἐσμέν καθειργμένοι, ἤρξε μέν Ἀρμε-
νίας ὡς πατήρ, ἐπεδείξατο δέ περί ἡμᾶς
θεραπείαν πλείονα ἢ πατήρ». (Επιστολή
ΞΔ', Κυριακῶ ἐπισκόπῳ)

(Ὁ δεσπότης μου Σώπατρος, ὁ ἄρχον-
τας τῆς Ἀρμενίας, αὐτῆς τῆς Ἀρμενίας,
στήν ὁποία τώρα εἵμαστε φυλακισμένοι,
διοίκησε τήν Ἀρμενία σάν πατέρας, ἀλλά
πρόσφερε καί σέ μένα φροντίδα περισ-
σότερο ἀπό πατέρας).

Μιά πτυχή γλυκύτητας, πού τήν ἔζησε
μέσα στή θύελλα τῆς περιπέτειας τῆς ἐξο-
ρίας του, ἐμπιστεύεται ὁ ἱερός Χρυσόστο-
μος στόν ἐπίσης βασανισμένο μέ ἐξορίες
καί διωγμούς ἐπίσκοπο Κυριακό. Τήν Ἀρ-
μενία, τόν τόπο τῆς ἐξορίας του, τή διοι-
κοῦσε ὁ Σώπατρος. Ἐνας ἄνθρωπος μέ
πλούσια αἰσθήματα ἀγάπης. Αὐτός ἀντι-
μετώπιζε τοὺς ὑπηκόους του, ὅπως ἕνας
φιλόστοργος πατέρας φροντίζει τά παιδιά
του. Καί τήν ἀγαπητική αὐτή ἀσπίδα τήν
πρόσφερε καί στόν ξένο Ἐπίσκοπο, τόν
Ἰωάννη, πού βρέθηκε ἐκεῖ κατατρεγμένος
καί ἐξόριστος. Δέν τόν παραπλάνησαν οἱ
σκηνοθετημένες κατηγορίες, πού συνόδε-
ψαν τόν ἅγιο ποιμενάρχη τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως στόν τόπο τῆς ἐκτοπίσεως. Δέν
ἀνᾶσχεσε τήν ἀγαπητική ὁρμή τῆς ψυ-
χῆς του ἡ διωκτική μαγιά τῶν παλατια-
νῶν καί τό ταπεινωμένο μεγαλεῖο τοῦ ἐξ-
ορίστου. Δέν τόν ἐπηρέασαν οἱ αὐστηρές
ταλαιπωρίες, πού ἐπέβαλαν στό ἀσθενικό
κορμί ἡ μαγνησμένη βασιλίσσα καί κά-
ποιοι δόλιοι καί φθονεροί ἐπίσκοποι. Ἡ

γεμάτη αγάπη ψυχή του ἄρχοντα τῆς Ἀρμενίας κοινωνήσε στό μυστήριο τοῦ πόνου τῆς ταλαιπωρημένης Χρυσόστομικῆς ὑπαρξῆς. Διάβασε τήν ἄγραφη γραφή τῆς γενναίας ψυχῆς. Καί τό ἀποτέλεσμα; Ἔδειξε φροντίδα γιά τίς ἀνάγκες τοῦ «**πλείονα ἢ πατήρ**». Στάθηκε στοργικά κοντά του. Νά τόν ὑπηρετήσῃ καί νά τόν θεραπεύσῃ πιο πολύ κ' ἀπό πατέρας του.

Αὐτή ἦταν ἡ ἀπρόσμενη ἐμπειρία στόν τόπο τῆς ἐξορίας. Ἡ ἡλιαχτίδα τῆς αγάπης, μέσα στό σκοτάδι τοῦ μίσους τῶν διωκτῶν.

Ἐχει ἐνδιαφέρον καί ἡ συνέχεια τῆς ἐπιστολῆς. Ὁ Χρυσόστομος ἀπευθύνεται στόν συνεπίσκοπό του Κυριακό καί τοῦ λέει μέ μεγάλη ἀπλότητα. Βρῆκα τόν τρόπο νά ἐξοφλήσω τό χρέος τῆς μεγάλης αγάπης, πού ἔχει δείξῃ σέ μένα αὐτός ὁ ἄρχοντας τῆς Ἀρμενίας. Νά ἀποδώσω τήν ἀνταμοιβή τῆς εὐνοίας του σέ μένα. Κι αὐτό θά τό κατορθώσω μέ τή δική σου βοήθεια. Καί συγκεκριμένα. Ὁ ἄρχοντας τῆς Ἀρμενίας ἔχει ἕνα γιό, πού σπουδάζει ἐκεῖ πού βρίσκεσαι. Αὐτόν μπορεῖς νά τόν περιβάλεις ἐσύ μέ τήν αγάπη σου καί νά τόν βάλεις στήν ἐκλεκτή συντροφιά τῶν γνωρίμων σου. Μέσα στό δικό σου πνευματικό περιβάλλον θά τοῦ φανεῖ ἡ ξενιτειά πιο εὐχάριστη ἀπό τήν πατρίδα του. Καί καταλήγει: «**Οὕτω γάρ χαριῇ μέν ἐκείνω, χαριῇ δέ ἐμοί, χαριῇ δέ σαυτῷ, ἄνδρα χρηστόν καί φιλόανθρωπον καί κοινόν τῶν πενήτων λιμένα διά τοῦ παιδός ὠφελῶν**». Ἔτσι, θά δώσεις χαρά καί σέ κείνον καί σέ μένα, καί στόν ἑαυτό σου, ἀφοῦ θά ὠφελήσεις, μέσω τοῦ παιδιοῦ του, ἕναν ἄντρα, πού εἶναι ἀγαθός καί φιλόανθρωπος καί κοινό λιμάνι τῶν πτωχῶν.

Ὁ ἕνας ἐξόριστος ἐπίσκοπος (ὁ Χρυσόστομος) προτρέπει σέ ἔργο αγάπης ἕναν ἐπίσης ἐξόριστο καί διωχθέντα ἐπίσκοπο (τόν Κυριακό), γιά νά προσφερθεῖ στόν ἄρχοντα τῆς Ἀρμενίας, σάν ἀντίδωρο τῆς δικῆς του αγάπης. Ὁλόκληρος κύ-

κλος, εὐλογημένος καί καταξιωμένος. Μέσα στήν κόλαση τῶν διωγμῶν καί τῶν κακουχιῶν, ὁ παράδεισος τῶν αἰσθημάτων καί τῆς πράξεως τῆς αγάπης. Οἱ πομποί αγάπης, ἀλλά καί οἱ δέκτες τῆς αγάπης.

Δέν ἔχουμε ἐπαρκῆ ἱστορικά ντοκουμέντα γιά τό κλίμα, πού συνάντησαν οἱ σημερινοί ἐξόριστοι μάρτυρες Ἐπίσκοποι στούς τόπους τῆς ἐξορίας τους. Ἄν βρέθηκαν παράγοντες τῆς ἐξουσίας, τόσο πλούσιοι σέ αἰσθήματα αγάπης, πού νά νίκησαν τόν πειρασμό τῆς διαπλοκῆς καί νά συμπαραστήθηκαν στούς διωκόμενους μάρτυρες μέ γνήσια ἀδελφωσύνη. Γιά τή σκληρότητα τῶν διωκτῶν τους, δυστυχῶς, ὑπάρχουν μαρτυρίες πολλές καί ἀποκαρδιωτικές. Ὅπως ὑπάρχουν καί χειροπιαστές ἀποδείξεις, γιά τήν πλούσια αγάπη, πού πρόσφερε ὁ ἄδολος λαός. Ὅταν ὁ ἱστορικός ἐπιχειρήσῃ τήν ἱχνογράφηση τῆς ἐποχῆς, θά ἀνακαλύψῃ ὅλα τά στοιχεῖα, πού ἡ σεμνότητα κράτησε ἴσαμε σήμερα μυστικά καί θά μᾶς ἀποκαλύψῃ τίς ἄγνωστες ἴσαμε σήμερα πτυχές τῆς πνευματικότητος τοῦ λαοῦ μας καί τῶν διαδόχων τοῦ «Σώπατρου», πού διακονοῦν πιστά τήν αγάπη στή σκιά τῆς ταπεινότητος καί τῆς ἀφάνειας.

Ἀρχιμ. Εἰρηναῖος Μπουσδέκης

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτήτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Διεύθυνση: 19011 Αὑλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ,

Ἰωαννίνων 6 Μοσχάτο.

Δημοσιογραφική διαπλοκή

Δημοσιοποιούμε μία σκοτεινή, ανεπίτρεπτη δημοσιογραφική διαπλοκή. Ἡ Ἐφημερίδα «Καθημερινή» δημοσίευσε ἄρθρο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συνεργάτη της Καλοκαιρινοῦ, στό ὁποῖο, ἀναληθῶς καί ἀθεμελίωτα, γραφόταν, ὅτι ὁ μακαριστός Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος μεθόδευε τήν ἀνύψωσή του σέ Πατριάρχη τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Μητροπολίτης Εὐρίπου κ. Βασίλειος, στενός συνεργάτης τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου καί ἐνημερωμένος γιά τίς προθέσεις καί γιά τίς μεθοδεύσεις του, ἔστειλε ἐπιστολή στήν ἐφημερίδα «Καθημερινή» διαψεύδοντας αὐτή τήν πληροφορία καί, μέ τήν κατάθεση συγκεκριμένων γεγονότων, ἀποδεικνύοντας, ἀκριβῶς τό ἀντίθετο. Ὅτι, δηλαδή, ἀπέιλησε παραίτηση, ὅταν τοῦ προτάθηκε νά περιληφθεῖ στόν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διάταξη, πού νά ἐνσωματώνει τήν Κρήτη καί τά Δωδεκάνησα στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Τήν ἐπιστολή αὐτή τήν παρέδωσε ὁ Μητροπολίτης κ. Βασίλειος στή γραμματεά τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδας. Ἀλλά δέν δημοσιεύθηκε. Καί ὅταν, ὕστερα ἀπό παρέλευση δεκαπενθημέρου, ρώτησε τούς ἀρμόδιους γιά τήν τύχη τῆς ἐπιστολῆς, πῆρε τήν ἀπάντηση, πώς δέν εἶναι δυνατό νά δημοσιευθεῖ.

Αὐτή εἶναι ἡ ἀξιοπιστία τῆς δημοσιογραφίας μας. Ἡ ἀγάπη της πρὸς τήν ἀλήθεια. Καί τό ἐνδιαφέρον νά δίνουν στό κοινό τήν ἀληθινή ὄψη τῶν γεγονότων.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΕΥΡΙΠΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20ῃ Φεβρουαρίου 2001

Πρὸς
τήν ἀξιότιμον Διεύθυνσιν
τῆς ἐφημερίδος «Ἡ Καθημερινή»
ΕΝΤΑΥΘΑ

Ἀξιότιμοι κύριοι,

Εἰς τό φύλλον τῆς ἐγκρίτου ἐφημερίδας σας, τῆς Κυριακῆς 18 τρέχοντος, ἐδημοσιεύθη ἄρθρον τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συνεργάτου σας κ. Καλοκαιρινοῦ μέ τίτλον «Ἀντιπαράθεση χωρίς τέλος».

Ἀτυχῶς, εἰς τό ἄρθρον αὐτό ἔχει παρεισφρῦσει πληροφορία, πού δέν ἀνταποκρίνεται εἰς τήν πραγματικότητα. Ὁ ἀρθρογράφος γράφει, μεταξύ τῶν ἄλλων ὅτι «ὁ Ἱερώνυμος Κοτσώνης, ἐπὶ ἐπταετίας ἤθελε νά μεταφερθεῖ τό Πατριαρχεῖο στήν Πάτμο ἢ τό Ἅγιον Ὅρος, γιατί ἔβλεπε τόν ἑαυτό του Πατριάρχη, ἀσχέτως ἐάν μιά τέτοια ἐνέργεια θά ἀποτελοῦσε τήν ταφόπλακα τῆς ἱστορίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου».

Ἐπειδὴ ἐπὶ ἔτη, ὡς βοηθός Ἐπίσκοπος, διετέλεσα ἄμεσος συνεργάτης τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἱερωνύμου, καί συνεζήτουν μαζί του τά θέματα, πού ἀπασχολοῦσαν τήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, σᾶς διαβεβαιῶ, μετά γνώσεως, ὅτι ὁ σεβασμός του πρός τό Πατριαρχεῖο ἦταν ὑπέρμετρος καί οὐδέποτε σκέφθηκε ἢ μεθόδευσε τήν ἀνύψωσή του στήν τιμὴ τοῦ Πατριάρχῃ. Ἐπιπροσθέτως σᾶς πληροφορῶ ὑπευθύνως καί ὡς αὐτόπτης μάρτυς, ὅτι κυβερνητικόν στέλεχος τῆς τότε ἐποχῆς, ὅταν συνεζητεῖτο τό Σχέδιον τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπεσκέφθη τόν Ἀρχιεπίσκοπον Ἱερώνυμον καί τοῦ ἐπρότεινε νά συμπεριληφθεῖ εἰς αὐτόν διάταξις, ἡ ὁποία νά ἐνσωματώνει τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἐπαρχίας τῆς Κρήτης καί τῆς Δωδεκανήσου εἰς τήν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ἀντίδρασις εἰς τήν πρότασιν αὐτήν ὑπῆρξεν ἄμεσος καί δυναμική. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπήντησεν, ὅτι ἐπ' οὐδενί λόγῳ δέχεται μίαν τοιαύτην ρύθμισιν. Εἶπε δέ εἰς τόν συνομιλητήν του, ὅτι ἐάν, παρά τήν θέλησιν τῆς Συνόδου, ἡ Κυβέρνησις συμπεριλάβει τοιαύτην διάταξιν, αὐτός θά καταθέσει ἀμέσως τήν παραίτησίν του ἀπό τῆς θέσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Πιστεύω, ὅτι ἡ πληροφορία μου, τήν ὁποίαν δέν ἦντλησα ἀπό δευτερεύουσας πηγῆν, ἀλλά, παρευρεθεῖς εἰς τήν συνάντησιν αὐτήν, σᾶς τήν μεταδίδω ἀπαραχάρακτον, θά περάσει εἰς τό ἀναγνωστικόν σας κοινόν, καθόσον, ἡ ἐφημερίδα σας ἐνδιαφέρεται νά μὴ διαβιβάζονται ψευδεῖς πληροφορίες, αἱ ὁποῖαι ἀφ' ἑνός μὲν ἀλλοιώνουν τήν ἱστορικὴν πραγματικότητα καί ἀφ' ἑτέρου μειώνουν τό κύρος τῆς δημοσιογραφίας.

Μετ' εὐχῶν
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Ο ΕΥΡΙΠΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ